

Hjørnet af Skomagergade og Gullandsstræde omkring 1870

Skomagergade nr. 1

Vi befinder os på hjørnet af Skomagergade og Gullandsstræde en vinterdag i tiden mellem 1863 og 1878. På hushjørnet sidder en gaslygte, og da Roskilde første gang oplystes med gas den 10. oktober 1863, kan billedet ikke være ældre, og yngre end 1878 kan det heller ikke være, for da blev huset nedrevet og det nuværende opført. Det hed i mange år i folkemunde „Prinsessen“, hvilket skyldes, at det i stil minder en hel del om „Prinsen“, hvad ikke kan undre, idet „Prinsen“ og „Prinsessen“ har samme kunstneriske ophavsmand, nemlig Ove Petersen, der var en talentfuld arkitekt af den da hendøende klassiske retning. Han blev landskendt ved i 1872 sammen med arkitekt V. Dahlerup at vinde førsteprisen i konkurrencen om „Det kgl. Teater“'s nuværende bygning.

Agent, ølbrygger P. Nielsen i Skomagergade 1 bad Ove Petersen tegne sig et præsentabelt hus i stedet for det, der ses på ovenstående billede.

Det er ellers ganske pænt, selv om det i stil ligner de fattige småhuse, som Roskilde siden de frygtelige

ildebrande i 1700-tallet i udstrakt grad var kommet til at bestå af. Først efter 1760 var der noget, der hed brandforsikring, og gik et hus op i luer, måtte ejeren for egne midler bygge et nyt, hvad der derfor blev gjort billigst muligt.

Huset på billedet tilhørte fra 1803 pastor Matthias Brangstrup, den sidste præst, der var knyttet til Sct. Ibs menighed og kirke indtil 1808, da sognet blev nedlagt og kirken overladt hæren til krudtmagasin. Fra 1838 til 1916 var nævnte agent og ølbrygger P. Nielsen ejer af Skomagergade 1. I sidebygningen ned ad Gullandsstræde lå bryggeriet. I 1919 erhvervede „Kjøbenhavns Telefon Aktieselskab“ hele komplekset og ombyggede bagbygningerne, medens forhuset blev bevaret.

Til huset på billedet knytter sig mindet om en af Danmarks store industrimænd, Peter F. Heering, der blev født her i 1792 som søn af konsumptionsforvalter Heering. Efter endt uddannelse som urtekræmmer startede han i 1818 det verdenskendte likør-firma, der nu ledes af fjerde generation.